

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ - ਸਬਦ ੩੫
ਆਖਣਿ ਜੇਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥
ਜਪੁ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੭

ਆਖਣਿ ਜੇਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥
ਜੇਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੇਰੁ ॥
ਜੇਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥
ਜੇਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੇਰੁ ॥
ਜੇਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਜੇਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੇਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥

ਸਾਰ: ਬਿਬੇਕ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਘਾੜਤ ਘੜਨੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਰੂਪਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੇਲਾਗ ਰਹੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮੂਲ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਪਰਮ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ।

ਆਖਣਿ ਜੇਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥
ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ।

ਜੇਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੇਰੁ ॥
ਦਾਨ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ।

ਜੇਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥
ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ।

ਜੇਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੇਰੁ ॥

ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਣ, ਦੌਲਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਤਾਤਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਜੇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਗਿਆਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਨ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੂਹਾਨੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ।

ਜੇਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੇਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥

ਉਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਪੜਚੋਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥

ਨਾਨਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਜਾਂ ਨੀਵੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰਖਦਾ ਉਹੀ ਸਤਾਧਾਰੀ ਹੈ।
(੩੩)

ਤੱਤ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਗੁਣ ਹਨ, ਜੋ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਨੀਚਤਾ ਦੇ ਦਵੈਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲਕਦਮੀ

Oneness In Diversity Research Foundation

ਵੈੱਬਸਾਈਟ: OnenessInDiversity.com

ਈਮੇਲ: onenessindiversityfoundation@gmail.com